

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. OSR-02625/2018-ERU

V Ostravě dne 27. dubna 2018

Č. j. 02625-3/2018-ERU

PŘÍKAZ

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, v příkazním řízení podle ust. § 90 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“), a ust. § 150 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), vedeném pod sp. zn. OSR-02625/2018-ERU s obviněným z přestupku, fyzickou osobou podnikající panem [REDAKCE], se sídlem [REDAKCE], ve věci podezření ze spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění účinném do 31. prosince 2017 (dále jen „energetický zákon“), rozhodl

takto:

I. Obviněný z přestupku, fyzická osoba podnikající pan [REDAKCE], se sídlem [REDAKCE] (dále jen „účastník řízení“), se uznává vinným z přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona, kterého se dopustil tím, že v rozporu s ust. § 68 odst. 3 téhož zákona prováděl dne 2. srpna 2017 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci [REDAKCE], u nemovitosti č. p. [REDAKCE] zemní práce v souvislosti se stavbou „[REDAKCE]“, při kterých došlo k poškození středotlakého plynovodu IPE DN 110, a tím k porušení zákazu poškození energetického zařízení činností v ochranném pásmu i mimo ně.

II. Podle ust. § 91a odst. 7 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, se účastníkovi řízení za spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona ukládá pokuta ve výši 35 000 Kč (slovy: třicet pět tisíc korun českých), která je splatná do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto příkazu na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 11318.

Odůvodnění

Dne 19. prosince 2017 zahájil Energetický regulační úřad (dále jen „Úřad“) v důsledku zjištění poškození středotlaké plynovodní přípojky IPE DN 110 (dále také „plynárenské zařízení“) kontrolu ve věci dodržování ust. § 68 odst. 3 energetického zákona účastníkem řízení. Na základě kontrolního zjištění a získaných podkladů vyhotovil kontrolní orgán dne 13. února 2018 Protokol o kontrole č. [REDAKCE], č. j. 13028-8/2017-ERU (dále jen „protokol o kontrole“). Vůči kontrolnímu zjištění uvedenému v protokolu o kontrole nepodal účastník řízení žádné námítky.

Po prostudování podkladů obsažených v kontrolním spise sp. zn. 13028/2017-ERU, který byl převzat do správního spisu dne 15. března 2018, dospěl správní orgán k závěru, že není pochyb o tom, že se předmětného jednání dopustil účastník řízení a že jsou dostatečně zjištěny všechny okolnosti daného případu se zjištěním stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti ve smyslu ustanovení § 3 správního řádu, a proto přistoupil v souladu s ust. § 150 správního řádu a ust. § 90 zákona o odpovědnosti za přestupky k vydání tohoto příkazu.

V rámci kontroly bylo zjištěno, že účastník řízení prováděl zemní práce na stavbě „[REDAKCE]“ (dále jen „stavba“) na základě ústně uzavřené Smlouvy o dílo s [REDAKCE], se sídlem [REDAKCE] (dále jen „objednatel“). Dne 9. srpna 2017 účastník řízení za provedené práce vystavil objednateli fakturu – daňový doklad č. [REDAKCE].

Správce plynárenského zařízení vydal dne 3. ledna 2017 pro stavbu stanovisko zn. [REDAKCE] s platností 24 měsíců ode dne jeho vydání sloužící jako informace o existenci plynárenského zařízení a plynovodních přípojek v zájmovém území vyznačeném v jeho příloze, kterou tvoří Orientační i Detailní zákres plynárenského zařízení. Mezi podmínkami stanoviska je mimo jiné uvedeno, že při realizaci stavby je nutné dodržovat veškerá pravidla stanovená pro práce v ochranném pásmu plynárenského zařízení a plynovodních přípojek, které činí 1 m na každou stranu měřeno kolmo od osy plynovodu a přípojek. Dále byl účastník řízení upozorněn, že při provádění stavební činnosti nemá být použito nevhodného nářadí, zemina bude těžena pouze ručně bez použití pneumatických, elektrických, bateriových a motorových nářadí.

Dne 26. července 2017 došlo k předání staveniště mezi účastníkem řízení a objednatel, jak vyplývá ze zápisu v Denním záznamu stavby, list stavebního deníku č. [REDAKCE].

Vytyčení přesné polohy plynárenského zařízení v terénu bylo provedeno dne 29. května 2017, o čemž byl téhož dne vyhotoven Protokol o vytyčení plynárenského zařízení s platností 2 měsíce.

Dne 2. srpna 2017 došlo v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci [REDAKCE], v ulici [REDAKCE], u nemovitosti č. p. [REDAKCE] při provádění zemních prací k poškození středotlakého plynovodu účastníkem řízení.

Účastník řízení ve svém Vyjádření k věci mimo jiné uvedl, že před zahájením prací byl seznámen s vedením veškerých sítí jak na pozemcích stavby, tak na pozemcích okolních, přičemž trasy byly vyznačeny sprejem a směrovými kolíky. V důsledku špatné orientace účastník řízení při snižování terénu v okolí budoucí šachty kanalizace nešťastně poškodil

vedení středotlakého plynovodu. Podle názoru účastníka řízení k poškození plynárenského zařízení napomohla i skutečnost, že vytyčovací drát byl od místa poškození vzdálený přibližně 50 - 70 cm.

Vzniklé poškození bylo bezprostředně nahlášeno místně příslušnému správci plynárenského zařízení, který zajistil jeho následnou opravu. V důsledku poškození plynárenského zařízení došlo k úniku 3518 m³ plynu do ovzduší za dobu 60 minut, jak vyplývá z Protokolu o úniku plynu z poškozeného PZ č. [REDAKCE] ze dne 8. srpna 2017. V důsledku poškození plynárenského zařízení došlo k přerušení dodávky plynu 1 odběrateli po dobu 4 hodin a 44 minut, jak vyplývá z Protokolu o na rušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení, číslo hlášení v [REDAKCE] ze dne 2. srpna 2017.

Veškeré náklady spojené s opravou plynárenského zařízení a únikem plynu byly uhrazeny.

Dne 1. července 2017 nabyl účinnosti zákon o odpovědnosti za přestupky.

Přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona se dopustí právnická nebo podnikající fyzická osoba tím, že poruší některý ze zákazů stanovených v ust. § 46 odst. 8 až 10 nebo ust. § 68 odst. 3 nebo 5 energetického zákona. V rámci příkazního řízení se správní orgán zabýval porušením zákazu poškození energetického zařízení při provádění veškerých činností v ochranném pásmu i mimo ně podle ust. § 68 odst. 3 energetického zákona.

V projednávaném případě je znakem skutkové podstaty přestupku poškození plynárenského zařízení a trestat tak lze pouze pachatele, který přímo svou činností plynárenské zařízení poškodil. V daném případě není na základě zjištěných okolností a na základě vyjádření účastníka řízení pochyb o tom, že to byl právě účastník řízení, kdo prováděl zemní práce, při kterých došlo k poškození plynárenského zařízení.

V příkazním řízení bylo z podkladů obsažených ve správním spise prokázáno, že účastník řízení věděl, že stavební činnost provádí v ochranném pásmu plynárenského zařízení či v jeho blízkosti, neboť měl k dispozici stanovisko správce plynárenského zařízení a plynárenské zařízení bylo vytyčeno a on byl s tímto vytyčením seznámen. Vzhledem k tomu, že došlo k poškození plynárenského zařízení, je zřejmé, že účastník řízení nepostupoval s maximální opatrností. Z ust. § 68 odst. 2 energetického zákona vyplývá definice ochranného pásma, přičemž tímto se rozumí souvislý prostor vymezený svislými rovinami vedenými ve vodorovné vzdálenosti od půdorysu plynárenského zařízení měřeno kolmo na jeho obrys, který činí u plynovodů a plynovodních přípojek o tlakové úrovni do 4 bar včetně, umístěných v zastavěném území obce 1 m na obě strany a umístěných mimo zastavěné území obce 2 m na obě strany. Dle ust. § 68 odst. 3 energetického je pak každý v ochranném pásmu i mimo ně povinen zdržet se jednání, kterým by mohl poškodit plynárenskou soustavu nebo omezit nebo ohrozit její bezpečný a spolehlivý provoz a veškeré činnosti musí být prováděny tak, aby nedošlo k poškození energetických zařízení. Správní orgán má tak za to, že účastník řízení s ohledem na výše popsané skutečnosti měl vědět, že činnost provádí v ochranném pásmu plynárenského zařízení či v jeho blízkosti a měl podle toho postupovat.

Nad rámec uvedeného správní orgán konstatuje, že charakteristickým znakem přestupků právnických osob a fyzických osob podnikajících je skutečnost, že odpovědnost těchto osob je založena porušením právních povinností bez ohledu na zavinění. Jedná se zde o objektivní odpovědnost, tedy odpovědnost za výsledek. Je proto věcí účastníka řízení, aby si při výkonu své činnosti počínal tak, aby neporušil povinnosti dané příslušnými právními předpisy, v případě jednání účastníka řízení, aby neporušil povinnosti stanovené energetickým zákonem.

S ohledem na výše uvedené lze konstatovat, že účastník řízení svým jednáním porušil ust. § 68 odst. 3 energetického zákona, a byly tak naplněny formální znaky přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona.

V souvislosti s naplněním formální stránky přestupku se správní orgán musel zabývat rovněž naplněním tzv. materiální stránky přestupku (škodlivosti přestupku pro společnost) tak, jak vyplývá ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 8 As 17/2007-135, ze dne 31. května 2007), respektive z ust. § 5 zákona o odpovědnosti za přestupky. Správní orgán má za to, že jednání účastníka řízení naplnilo rovněž znaky materiální stránky přestupku, neboť v jeho jednání lze shledat společenskou škodlivost spočívající v porušení zájmu společnosti na bezpečném a spolehlivém provozu plynárenské soustavy, neboť aktivním jednáním účastníka řízení došlo k poškození plynárenského zařízení s výše uvedenými následky.

Správní orgán se v rámci příkazního řízení dále zabýval otázkou možných liberačních důvodů, tedy důvodů zbavujících účastníka řízení odpovědnosti za spáchání přestupku ve smyslu ust. § 23 zákona o odpovědnosti za přestupky v návaznosti na ust. § 21 téhož zákona, a dospěl k závěru, že účastník řízení s ohledem na výše uvedené, kdy prováděl zemní práce v blízkosti plynárenského zařízení strojně, nevynaložil veškeré možné úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení povinnosti zabránil.

Lze tak uzavřít, že účastník řízení je odpovědný za spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona.

Za přestupek podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona lze uložit podle ust. § 91a odst. 7 energetického zákona pokutu, až do výše 15 000 000 Kč.

Při stanovení konkrétní výměry pokuty správní orgán přihlédl ke všem skutečnostem zjištěným ve správním řízení. Zejména přihlédl ve smyslu ust. § 37 písm. a), c) a g) zákona o odpovědnosti za přestupky k povaze a závažnosti přestupku, k přitěžujícím a polehčujícím okolnostem a k povaze činnosti účastníka řízení. V neposlední řadě správní orgán přihlédl při stanovení výše pokuty též k osobě pachatele.

Jako polehčující okolnost vyhodnotil správní orgán skutečnost, že účastník řízení měl před prováděním stavební činnosti v ochranném pásmu plynárenského zařízení k dispozici stanovisko správce tohoto zařízení.

Při stanovení pokuty vyhodnotil správní orgán provádění prací v ochranném pásmu plynárenského zařízení strojně jakožto přitěžující okolnost.

Účastník řízení, který podniká na základě živnostenského oprávnění mimo jiné také v oboru „Přípravné a dokončovací stavební práce, specializované stavební činnosti“,

svým jednáním poškodil středotlakou plynovodní přípojku, tedy, z hlediska energetického, zařízení většího významu. V důsledku poškození plynárenského zařízení došlo k úniku velkého množství plynu do ovzduší a k přerušení dodávky malému počtu konečných zákazníků, což hodnotí správní orgán jako přitěžující okolnosti. Správní orgán si je přitom vědom, že délku trvání úniku nemohl účastník řízení žádným způsobem ovlivnit, neboť vzniklé poškození předmětného zařízení bylo bezprostředně nahlášeno místně příslušnému správci plynárenského zařízení, který zajistil jeho následnou opravu.

Při stanovení výše uložené pokuty hodnotil správní orgán jako polehčující okolnost bezprostřední snahu účastníka řízení o řešení poškození plynárenského zařízení a úhradu nákladů spojených s opravou plynárenského zařízení.

Účastník řízení nebyl v poslední době evidován v rámci žádného jiného správního řízení za porušení zákona ve věcné působnosti Úřadu, což hodnotí správní orgán jako výrazně polehčující okolnost.

Úřad se při stanovení výše pokuty zabýval také otázkou majetkových poměrů účastníka řízení. Platí, že správní orgán při zjišťování osobních a majetkových poměrů vychází z údajů doložených samotným účastníkem řízení, případně z těch, které vyplynuly z dosavadního průběhu správního řízení či které si opatří samostatně bez součinnosti s účastníkem řízení. Zároveň však platí, že nelze-li takto získat přesné informace, je správní orgán oprávněn stanovit je v nezbytném rozsahu odhadem.

Správní orgán neměl k dispozici žádné podklady prokazující aktuální majetkové poměry účastníka řízení získané přímo od účastníka řízení. Z výpisu z živnostenského rejstříku bylo zjištěno, že účastník řízení je vlastníkem živnostenského oprávnění již od 18. listopadu 2003. Dle registru ekonomických subjektů Ministerstva financí pak účastník řízení nemá žádného zaměstnance. Všechny tyto skutečnosti byly při ukládání výše pokuty zohledněny, přičemž správní orgán je toho názoru, že vzhledem k tomu, že účastníkovi řízení byla uložena pokuta u samé spodní hranice zákonného rozpětí pokuty, nelze v případě správního trestání fyzické osoby podnikající uvažovat o tom, že by taková výše pokuty mohla mít na účastníka řízení likvidační dopad, nicméně si je vědom, že se ve finanční situaci účastníka řízení negativně projeví. I to je ovšem účelem pokuty, která by měla být způsobilá vyvolat citelný zásah do majetkové sféry účastníka řízení, být tak pro účastníky řízení odstrašující, a plnit tak funkci represivní i preventivní.

Správní orgán k výši uložené pokuty uvádí, že se jedná o pokutu, která činí méně než 1 % z maximální zákonné výše pokuty. Stanovená výše pokuty je zcela přiměřená míře a významu chráněného společenského zájmu upraveného energetickým zákonem. Zároveň správní orgán poznamenává, že pokuta byla uložena v souladu s ust. § 2 odst. 4 správního řádu, tedy ve výši odpovídající rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech.

Poučení

Proti tomuto příkazu lze podle ust. § 150 odst. 3 správního řádu podat odpor ve lhůtě 8 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu. Lhůta pro podání odporu se počítá ode dne následujícího po doručení příkazu, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy byl nedoručený a uložený příkaz připraven k vyzvednutí.

Mgr. Lukáš Kugler, v. r.
ředitel odboru sankčních řízení